

Vår dato: 01.10.2018
Saksbehandler: Monica Haugen

Høringssvar «Styrking av aktivitets- og redegjørelsesplikten»

Norges Handikapforbund (NHF) takker for muligheten til å komme med høringssvar i denne, for oss, viktige saken. NHF viser til Barne- og likestillingsdepartementets høring vedrørende forslag om styrking av aktivitets- og redegjørelsesplikten (ARP) på likestillingsområdet, datert 4. juli 2018.

Norges Handikapforbund har gått sammen med følgende organisasjoner/organer

- Antirasistisk senter
- FRI – Foreningen for kjønns- og seksualitetsmangfold
- Funksjonshemmedes fellesorganisasjon (FFO)
- Juridisk rådgivning for kvinner (JURK)
- Krisesentersekretariatet
- Mental Helse Norge
- MiRA ressurscenter for kvinner med minoritetsbakgrunn
- Organisasjonen mot offentlig diskriminering (OMOD)
- Reform – ressurscenter for menn
- Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn
- Samisk KvinneForum – Sami Nisson Forum
- Menneskerettsalliansen
- Stiftelsen Alternativ til vold
- Stiftelsen Stopp diskrimineringen
- Unge funksjonshemmede

- og vi kommer med en felles uttalelse som vi alle er samstemte om:

Forslaget gjelder alle grunnlag: Vi mener det må gå klarere frem av lovteksten at plikten til å kartlegge likestillingsutfordringer gjelder alle diskrimineringsgrunnlagene. For å tydeliggjøre dette mener vi at alle diskrimineringsgrunnlagene

også må nevnes i likestillings- og diskrimineringsloven §§ 24 og 24a, slik det er blitt gjort i §26 første ledd.

Ytterligere konkretisering:

Vi er positive til at offentlige myndigheters aktivitetsplikt konkretiseres og at offentlige myndigheter får en redegjørelsesplikt. Vi mener imidlertid at den foreslåtte teksten i likestillings- og diskrimineringsloven §24 kunne blitt mer konkret og tilpasset offentlige myndigheters oppgaver. Det bør derfor vurderes om arbeidsmetoden med fire trinn i lovens §26 andre ledd også bør tas inn i §24. I tillegg ville det være hensiktsmessig om det presiseres at plikten gjelder all virksomhet til offentlige myndigheter. Fordi bestemmelsen vil måtte få en noe generell utforming for å dekke alle offentlige myndigheter, mener vi plikten må utdypes i den kommende proposisjonen om bestemmelsene samt i forskrift og/eller rundskriv. Dette vil gjøre det enklere for myndighetene å etterleve pliktene sine, og for ombudet å føre kontroll.

Kompetanse til å håndheve:

Vi er av den oppfatning at det er nødvendig at Diskrimineringsnemnda gis kompetanse til å håndheve bestemmelsen om arbeidsgivers redegjørelsesplikt. Det vil være nyttig med slik kompetanse i situasjoner der Likestillings- og diskrimineringsombudets tilsyns- og veiledningsarbeid ikke følges opp av arbeidsgivere.

Behov for tilstrekkelige ressurser: Det er positivt at departementet ser at Likestillings- og diskrimineringsombudet må tilføres mer ressurser for å kunne utføre oppgavene som foreslås. Vi er imidlertid av den oppfatning at det vil være nødvendig med mer enn det som foreslås for at dette arbeidet skal kunne gjøres på en god og systematisk måte.

I tillegg til dette vil Norges Handikapforbund redegjøre for våre særskilte merknader til høringen:

Vi i Norges Handikapforbund er opptatt av at retten til å være likestilt ikke bare er en individuell rettighet som enkeltpersoner må jobbe for, men at det skal være samfunnets selvfolgelige plikt å jobbe systematisk og målrettet for å hindre diskriminering og fremme likestilling. Aktivitets- og redegjørelsesplikten (ARP) er ett av de viktigste virkemiddelene vi har for å jobbe forebyggende for å hindre

diskriminering og for å fremme likestilling. Norges Handikapforbund mener at Samfunnsansvarmodellen er den beste løsningen for å sikre god likestillingspolitikk.

Aktivitets- og redegjørelsesplikten er en viktig del av likestillingsloven. Vi ser at arbeidsgivere og offentlige myndigheter er nødt til å ha et pålegg for at de skal jobbe systematisk og målrettet i likestillingsarbeidet. Aktivitets- og redegjørelsesplikten er viktig i forhold til bevisstgjøringsarbeidet som er nødvendig for å endre holdninger til og oppfatninger av mennesker med nedsatt funksjonsevne spesielt, men også når det gjelder mennesker med andre diskrimineringsgrunnlag. Aktivitets- og redegjørelsesplikten må styrkes. Vi ønsker å fremheve betydningen av en aktiv likestillingspolitikk som gir sterke krav til offentlige myndigheter og arbeidsgivere for å jobbe systematisk og målrettet for å fremme likestillingspolitikken. Dette er også det eneste verktøyet vi har for å kartlegge hva arbeidsgivere og offentlige myndigheter gjør for å fremme likestilling.

Av funksjonshemmede i alderen 15–66 år var 44 prosent sysselsatt i 2. kvartal 2018. Til sammenligning var andelen på 74 prosent i befolkningen totalt i samme aldersgruppe. Blant funksjonshemmede uten inntektsgivende arbeid var det 85 000 personer som uttrykte ønske om arbeid i 2. kvartal 2018 (kilde: Arbeidskraftundersøkelsen - SSB, september 2018). Dette viser at tilgangen til arbeidslivet er dårligere for mennesker som har funksjonsnedsettelse. Dersom regjeringen skal nå målet i Inkluderingsdugnaden om at minst fem prosent av de nyansatte i staten skal være personer med nedsatt funksjonsevne eller ha hull i CV-en, er det en forutsetning at aktivitets- og redegjørelsesplikten styrkes.

I høringsbrevet fra departementet leser vi at aktivitetsplikten i hovedsak blir sett på som en aktivitet for å fremme kjønnslikestilling. Dette er en trend vi i stadig større grad dessverre kjenner godt igjen og som vi er bekymret over. Norges Handikapforbund vil poengtere at vi er for et kjønnslikestilt samfunn men at likestillingspolitikken må handle om alle diskrimineringsgrunnlag.

Med vennlig hilsen
Norges Handikapforbund

Arne Lein
Forbundsleder

Sunniva Ørstavik
Generalsekretær